

**METROPOLIA PRZEMYSKO-WARSZAWSKA
KOŚCIOŁA GRECKOKATOLICKIEGO
(BIZANTYJSKO-UKRAIŃSKIEGO) W POLSCE**

Перемишль – Вроцлав, дня 12 листопада 2014 р.

Число: 2014/566

**СОБОРОВІ ПОСТУЛАТИ ЄПАРХІЯЛЬНОГО СОБОРУ
ПЕРЕМІСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ
ТА ВРОЦЛАВСЬКО-ГДАНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ,
ЯКИЙ ПРОХОДИВ У ПЕРЕМИШЛІ
В ДНЯХ 2 – 4 ЖОВТНЯ 2014 Р.,**

затверджені дня 12 листопада 2014 р. Архієпископом Кир Іваном Мартиняком, Митрополитом Перемисько-Варшавським та Владикою Вроцлавсько-Гданським Кир Володимиром Р. Ющаком.

I. «ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА»

Пропозиції Патріаршому Собору УГКЦ:

1. Привернути в УГКЦ читання всіх молитов анафори вголос.
2. Привернути у Божественній Літургії читання зі Старого Завіту.
3. Усі богослужбові тексти українською мовою друкувати з наголосами, які, особливо в умовах діаспори, є необхідними для того, щоб читати і співати священні тексти правильно.
4. Опрацювати чин похорону мертвонароджених дітей (викиднів).
5. Опрацювати інструкцію звершення разом всіх трьох Таїнств християнського втасмничення.
6. Опрацювати Чини хрещення і вінчання поєднані з Божественною Літургією.
7. Визнати слова «і послух подружній» у шлюбній присязі жінки факультативними.
8. Розглянути можливість визнання, що участь у шлюбній Божественній Літургії в суботу ввечері задовільняє недільний обов'язок миряніна, який вінчається або є гостем на весіллі.
9. Опрацювати ЄДИНИЙ переклад богослужбових текстів українською мовою, бажано спільній для УГКЦ і Православних Церков України.
10. У всій УГКЦ привернути первісний текст Символу Віри, без додатку «і Сина», попередивши це відповідною роз'яснювальною роботою.

Kuria metropolitalna obrządku greckokatolickiego
ul. Bł. bpa Jozafata Kocylowskiego 4, 37-700 Przemyśl, tel./fax: +48 16 678 78 68,
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Пропозиції Владикам УГКЦ у Польщі:

1. Підтвердити і дотримуватися *Принципів літургійного життя* від 2005 р.
2. Утворити, відповідно до *Принципів літургійного життя*, літургійну комісію ПВА або спільну комісію для всієї Митрополії.
3. У єпархіях УГКЦ у Польщі привернути первісний текст Символу Віри, без додатку «і Сина», попередивши це відповідною роз'яснювальною роботою.
4. Вивчити шляхи задоволення прагнень вірних до глибшої духовної підготовки до свят Різдва Христового, зокрема у формі реколекцій.
5. Дозволити звершування Божественної Літургії за парафіян у будні, зате у неділі та свята дозволити звершувати її в наміреннях жертвводавців – як за живих, так і за померлих.
6. Використовуючи партікулярне право інших єпархій УГКЦ, зокрема Мельбурнської, опрацювати інструкцію проведення похорону осіб, які вибрали кремацію свого тіла, відповідно до умов Польщі.
7. Кадіння перед Євангелієм обмежити згідно з рубрикою служебника. Молитву перед Євангелієм, попередивши закликом «Господеві помолімся», читати вголос.
8. Зберігаючи практику причащення ложечкою, повчати вірних, зокрема принагідних учасників греко-католицьких відправ, про належну поведінку при прийманні Причастя.
9. У дві неділі року, коли повторюються рядові недільні євангельські читання, на Літургії св. Івана Золотоустого читати вголос усю анафору, вже не виголошуючи проповіді.
10. В одну з неділь Великого Посту на Літургії св. Василія Великого читати вголос усю анафору – не виголошувати тоді проповіді та рецитувати Символ Віри.
11. Звернути увагу на вірних, які з різних причин роками не приступають до сповіді. Видавати до них послання-заклики до покаяння, де б з любов'ю, по-батьківськи була пояснена необхідність тайнства покаяння у формі індивідуальної сповіді.
12. Установити окрему від 27 червня дату почитання новомучеників блаженних єпископів перемиських Йосафата і Григорія. Вибрати дату між 5 і 17 листопада, або 1 листопада (виходідний у Польщі).
13. Необхідно популяризувати Церковне Правило у візантійсько - українському обряді, використовуючи існуючі видання (напр. василіянський *Молитвослов*, *Чин недільної утрені тощо*) та опрацьовувати нові – зокрема брошурки з текстами Вечірні, Утрені та Повечір'я найголовніших празників.
14. Виготовити двомовні чини найбільш уживаних відправ (Божественні Літургії свв. Івана Золотоустого і Василія Великого, Служба Передшесвяченіх Дарів, Чини Хрещення, Вінчання і Похорону), з українським текстом латинкою в транскрипції та паралельним польським перекладом, щоб уможливити вірним, які не знають кирилиці і/або української мови, активну участь у цих відправах і краще їх розуміння.
15. Опрацювати офіційні переклади Служебника і Требника на польську мову.
16. Вивчити можливість вживання на лемківських парафіях, де того

9/11
І. Бондарук

бажають вірні, русинських офіційних літургійних книг (*Апостола, Псалтиря*).

ІІ. «БОЖЕ СЛОВО І КАТЕХИЗАЦІЯ (КЕРИГМА) В УГКЦ У ПОЛЬЩІ»

Сім'я:

1. Ввести катехизу для батьків перед хрещенням дитини (бажано з батьками хресними).
2. Пригадувати про повагу молитви в родині, вчити конкретних форм молитви (помолітися перед обідом в такий спосіб..., молітися разом перед Святвечером, молітися разом молитвою Святого Єфрема у Великому Пості).
3. Організувати в парафії катехизи для молодих батьків.

Школа:

4. Перекласти Катехизм УГКЦ "Христос Наша Пасха" польською мовою.
5. Підготувати катехитичний підручник для 1-3 кл. таким чином, щоб на одній сторінці були 2 таблиці – одна з українським текстом, а друга – з транслітерацією.
6. Організувати катехитичні зустрічі для батьків перед I Сповіддю і Урочистим Св. Причастям.
7. Наголошувати на потребі участі дітей та молоді в літніх релігійних таборах (Сарепта).
8. Виготовити підручники з релігії для учнів та вчителів.
9. Перекласти на українську мову нову Підставу навчання і нову Програму греко-католицької релігії у Польщі.
10. Організувати духовну формацію для катехитів.
11. Проводити катехитичні конференції з єпископом.
12. Створити закладки на єпархіальних веб-сторінках присвячені катехизації.

Парафія:

13. Створити родинні порадні при парафіях.
14. Організувати біблійно-молитовні гуртки (створити схему праці).
15. Звернення Владик на теми актуальних моральних питань – принаймні раз на рік.
16. Усистематизувати форму катехизи дорослих, використовуючи досвід Неокатехуменальної дороги з пошануванням східної традиції та Літургії.
17. Організувати антропологічно-керигматичну катехизу.

ІІІ. «МІСІЙНИЙ ДУХ УГКЦ У ПОЛЬЩІ»

Соборові постулати:

1. Створити в єпархіях місійно-пасторальні відділи (пор. ККСЦ кан. 585

- параграф 3).
2. Приділити особливу увагу місійній формації семінаристів.
 3. Створити богословсько—пасторальний інститут (видавництво, організація конференцій, співпраця з різними католицькими університетами).
 4. Заснувати інститут постійної формації духовенства (рівень проповідування Слова Божого і сповідництво).
 5. Створити програму розвитку УГКЦ в Польщі (нові структури, нові парафії, враховуючи питання міграції з України).
 6. Призначити ефірний час, який виділяє нам ТВР, на навчальні, інформаційні, місійні програми.
 7. Поглибити молитовне життя у парафіях (молитовні групи, поставити акцент на катехизацію дорослих у формі катехуменату, використовуючи елементи християнського втасмачення дорослих). Дбати про рівень літургійного співу.
 8. Співпраця з парафіями зі східної України.
 9. Нав'язати контакт з іншими східними католицькими Церквами, особливо з Церквами Близького Сходу.
 10. Утворити центри для збору інформації про греко-католицького душпастирство в Польщі, Європі та світі в мережі інтернет (адреси парафій, координати).

Постулати на Патріарший Собор:

11. Організувати дні відкритих дверей в парафіях УГКЦ у Польщі з метою ознайомлення суспільства з нашою Церквою.

**ІV. «СПІЛЬНОТА – СОПРИЧАСТЯ, ПЛЕКАННЯ ЄДНОСТІ
(ВІРНІ БУДУЮТЬ СПІЛЬНОТУ)»**

Соборові постулати:

1. Зактивізувати діяльність Єпархіальної Душпастирської Ради у Вроцлавсько-Гданській Єпархії, а в Перемисько-Варшавській Архиєпархії покликати Душпастирську Раду згідно з рішеннями Собору з 2002 року.
2. Покликати Катехитичний Відділ, у якому задіяні були б духовенство та світські катехити.
3. Підтримувати співпрацю з громадськими організаціями (ОУП та інші).
4. В парафіях виготовляти парафіяльний душпастирський план на наступний рік.
5. Покликати фонд братньої допомоги для священиників малих парафій (наприклад: збірка грошей в другий день Різдва чи Великодня).
6. Матеріальна відповідальність за парафію лежить на вірних.
7. Покликати один Митрополичий Регентський Інститут у Варшаві.
8. В міру можливостей, нав'язувати міжпарафіяльні партнерства з Україною.
9. Заохочувати парафії до участі в паломництві до визначних місць, пов'язаних з культурою та історією нашої Церкви (наприклад: Ярослав, Білий Бір, Хшаново, Гора Явір, Майданек, Гора З'явлення біля

- Перемищя, на рідні землі та Україну). Узгодити терміни на кожний рік.
10. Створити програму формації християнської родини. Покликати душпастирів родин.
 11. Заснувати сарептянські структури в єпархії.
 12. В кожному деканаті Митрополії покликати координатора сарептянського руху, щоб ідея Сарепти стала постійною формацією нашої молоді.
 13. Покликати Комісію з питань Душпастирства студентів за участю представників студентської молоді.
 14. Екуменістам відпрацювати зразкове екуменічне богослужіння, з якого зможуть скористати усі наші парафії.
 15. У кожній єпархії призначити відповідальних осіб з екуменічних питань.
 16. Розробити програму з питань покликань до священства та монашого життя.
 17. Спостерігаємо потребу душпастирської опіки осіб, які перебувають в нешлюбних зв'язках.
 18. Звернути особливу увагу на участь молоді Митрополії у Світових Днях Молоді, як важливий елемент сопричастя з Вселенською Церквою.
 19. Звернути увагу на потребу душпастирських зустрічей єпископа з вірними, окрім празників та візитацій.

V. «ПРОВІД ТА УПРАВЛІННЯ ПАРАФІЄЮ»

Пропозиції Владикам УГКЦ у Польщі:

1. Провести дослідження парафіяльного життя усіх парафій у Польщі, щоб окреслити: чи спільнота парафіяльна розвивається, чи завмирає, чи є можливість для її кращого розвитку.
2. У парафіяльних радах, там де є можливість, визначити референтів, необхідних для оживлення парафіяльної діяльності: літургійного, катехитичного, євангелізаційно-місійного, організаційно-господарського, благодійно-харитативного, інформаційно-видавничого.
3. Покликати капеланів академічного (студентського) душпастирства у більших університетських містах.
4. Якщо є така потреба і можливість, подбати, щоб парохи мали свій постійний осідок на території парафії для успішної праці священика та кращого управління нею. У разі відсутності помешкання, організувати приміщення для спільних зустрічей парафіян.
5. У кожній парафії організувати відкриті зустрічі в міру потреб, але не рідше, ніж двічі на рік, для обговорення актуальних справ парафії, її релігійного та духовного життя.
6. Розвинути парафіяльну діяльність серед емігрантів з України, запрошуючи до співпраці священників, які розуміють їх потреби та легко нав'язують з ними контакт.
7. Створювати мирянські парафіяльні спільноти: біблійні гуртки, харитативні, волонтерські, молитовні групи і спільноти.
8. Створити парафіяльну стратегію праці з молоддю, враховуючи потреби і пропозиції вірних.
9. Донести до відома вірних інформацію про форми служіння в Церкві:

- свіченосців, читців-півців та піддияконів на основі уставу про формування і служіння дияконів та церковнослужителів.
10. Проводити в Перемисько-Варшавській Архиєпархії реколекції для священичих сімей та формаційні зустрічі для священичих родин.
 11. Впровадити обов'язок підвищення кваліфікації духовенства в сфері духовній, гомілетичній, пасторальній, адміністративній, економічній, управлінській та церковного права.
 12. Покликати новий деканат у центральній Польщі, враховуючи що у Варшаві діє парафія Успіння Пресвятої Богородиці, греко-католицька громада при вул. Доманевській, управа провінції оо. Василіян, сс. Василіянок, сс. Служебниць, ведеться душпастирська праця в П'ясечно, а у Люблині діє парафія Різдва Пресвятої Богородиці і навчаються питомці у Духовній Семінарії, а також видно потребу розвинути душпастирство в Замості і Холмі та нав'язати активнішу співпрацю з неоунійною парафією у Костомлотах.
 13. Окраслити обов'язки та завдання деканів в Перемисько-Варшавській Архиєпархії.
 14. Окраслити осиновий план дій усіх комісій, який буде відповідально і ефективно вводитися у життя парафій.
 15. Перевірити рівень виконання постанов попереднього Собору 2002 року.
 16. Покликати комісію у справах душпастирства родин та подружжів.
 17. Створити комісію беатифікації та канонізації святих УГКЦ у Польщі.
 18. Заснувати Духовну Семінарію для Перемисько-Варшавської митрополії:
 - створити і затвердити статут Духовної Семінарії Перемисько-Варшавської Митрополії, попередньо узгоджений з римо-католицькою Люблінською Архиєпархією,
 - створити програму навчання і формації у Духовній Семінарії, відповідно до потреб парафій, враховуючи всю специфіку та особливості (пор. кан. 353), які згідно з парт. правом УГКЦ, кан. 50, допомогли б семінаристам набирати досвід у суспільному та харитативному служінні, проповідуванні, катехитичному навчанні, пасторальній діяльності, управлінні.
 19. Звіт про прибутки і видатки за рік (кан. 263) подавати до відома вірних.
 20. Покликати митрополичу прес-службу та призначити відповідального за контакти із мас-медіями.
 21. Визначити обов'язки та напрямки душпастирської діяльності для синкела у справах лемків.
 22. Покликати душпастирську раду в Перемисько-Варшавській Архиєпархії згідно зі статутом затвердженим 7 січня 2005 року.
 23. Покликати церковний Суд для Перемисько-Варшавської Митрополії.
 24. Покликати митрополичу комісію у справах монашества.
 25. Підтримувати та розвивати сарептянські тaborи, таворські зустрічі, малі сарепти, спартакіади, реколекції, конкурси, фестивалі для дітей та молоді.
 26. Підготувати програму катехизації для дорослих у парафії.
 27. Встановити медаль, або іншу форму вирізнення, за заслуги для найбільш активних мирян, які несуть поміч парафіяльним спільнотам.
 28. Активізувати діяльність урядово-церковної групи у справах католицької

- Церкви в Польщі візантійсько-українського обряду.
29. Реорганізувати структуру УГКЦ в Польщі таким чином, аби уможливити створення Синоду єпископів, очоленого митрополитом з осідком у Варшаві.
 30. Покращити обмін інформацією, використовуючи сучасні інтернетові ресурси, з вимогою вміння користуватися священнослужителями електронною поштою.
 31. Заснувати дім-установу для священиків-пенсіонерів Перемисько Варшавської Митрополії, використовуючи для цього нерухомості в Перемишлі.
 32. Покликати юриста та бухгалтера у Перемисько-Варшавської Митрополії, які служили б фаховою поміччю священнослужителям, монашеству у потребі.
 33. Покликати або визначити у Перемисько-Варшавської Митрополії центр психологічної профілактики, віднови і терапії з алкоголізму та інших форм узалежнення.

Пропозиції Патріаршому Собору УГКЦ:

1. Звернутися до Синоду Єпископів УГКЦ з проханням пошуку способів душпастирської допомоги емігрантам з України.
2. Запропонувати Синодові Єпископів УГКЦ опрацювання актуального адресару усіх парафій УГКЦ у світі, з можливістю поміщати його на вебсторінках архиєпархій і єпархій (адреси, мейли, телефони, години богослужінь).
3. Активізувати Синодові Єпископів УГКЦ співпрацю УГКЦ з єпископатом Польщі, за допомогою групи «Про Полонія» з боку Синоду та комісії КЕП, до зв'язків з представниками Греко-католицької Церкви в Україні.
4. Представити Синодові Єпископів УГКЦ пропозицію юридичного статусу та реорганізації структури Греко-католицької Церкви в Польщі.

VI. «ДИЯКОНІЯ»

Соборові постулати:

I. Щодо організації структур Caritas:

1. Покликання церковних організацій публічного добра.
- Не творити зайвих структур, по змозі одну структуру.
2. Покликання Caritas у більших парафіях.
- Прохання до єпископів про надання розпорядження, яке зобов'яже парохів та адміністраторів виконати його.

II. Вигляд діяльності благодійної організації:

3. Створення інтернет-сторінок для благодійних організацій.
4. Один раз на 6 місяців інформувати про діяльність Єпархіальних Карітас. Звіт друкувати у *Благовісті*, або робити якийсь практичний додаток до нього, наприклад бюллетень.
5. Подякувати від Собору Латинській Церкві та польському суспільству за

допомогу українцям під час Революції Гідності та актуальних подій в Україні.

6. Продовжувати діяльність у напрямку благодійних акцій та намагатися вводити однообразність.

III. Формація:

7. Катехизація мирян для духовного зростання і базування проповідей на християнському милосерді.
8. Волонтерську роботу вести у напрямі школи та вищих навчальних закладів.
9. Організовувати вишколи для лідерів та волонтерів.

VII. РІШЕННЯ, ПРИЙНЯТИ В ОКРЕМОМУ ГОЛОСУВАННІ ДЕЛЕГАТІВ:

1. Утворити спільну митрополичу комісію, яка займеться підготовкою і опитуванням вірних у справі церковного календаря у двох наших єпархіях. Про зміну можна буде говорити лише тоді, коли у двох єпархіях буде 75 % вірних, які проголосують за зміну календаря.
2. В обох єпархіях утворити фонди, подаючи джерела надходжень, які дозволяють організувати та фінансувати пропоновані Єпархіальним Собором нові єпархіальні структури.

**Затверджуємо і проголошуємо як обов'язуючі з сьогоднішнім днем
Соборові постулати Єпархіального Собору**

**Перемисько-Варшавської Архиєпархії та Вроцлавсько-Гданської Єпархії,
який проходив у Перемишлі в днях 2 – 4 жовтня 2014 р.**

+ Іван Мартиняк
Архиєпископ Іван Мартиняк

Митрополит Перемисько-Варшавський



+ Володимир Р. Ющак
+ Володимир Р. Ющак, ЧСВВ
Владика Вроцлавсько-Гданський

